

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ЗМІНИ ПОСІВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НАСІННЯ САФЛОРУ ПРИ ЙОГО СОРТУВАННІ ПНЕВМАТИЧНИМ СЕПАРАТОРОМ

Требко В.О., Немашкало В.М.

Наукові керівники – Крекот М.М. к.т.н., доц., Сіняєва О.В. асист.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. 61050, Харків, Московський проспект, 45, кафедра
«Сільськогосподарських машин»

тел. (8-057) 732-38-45, E-mail: kafedrashm@gmail.com.

Сільське господарство це галузь яка на пряму залежить від кліматичних умов певного регіону. Так ті культури які можна доволі просто вирощувати на півдні України дуже важко а інколи неможливо отримати на півночі. В останні роки спостерігається зміни клімату які змушують сільськогосподарських виробників шукати нові, пристосовані до сучасних умов культури. Тому перспективною культурою яка може замінити соняшник в північних регіонах є сафлор. Ця олійна культура більш пристосована до посушливого літа, може витримати невеликі заморозки та не вибаглива до ґрунтів.

Отримання високоякісного посівного матеріалу сафлору забезпечує дружні сходи, витривалість рослин та високі врожаї. Посівні властивості насіння залежать від способу яким воно сортується.

Так використовуючи пневматичний сепаратор вихідну суміш сафлору можна розсортувати на п'ять фракцій. Під дією повітряного потоку в сепарувальному каналі насіння не пошкоджується і розподіляється по фракціям зі зниженням посівних властивостей. Так до першої фракції відсортувалося насіння яке має найбільшу енергію проростання та схожість 67,19 і 77,54 відповідно, а до другої 59,81 і 68,16%. В ці фракції потрапило насіння з енергією проростання і схожістю які вищі ніж у вихідного матеріалу 43,97 і 50,62% відповідно. В останні три фракції відсортувалося насіння з гіршими посівними властивостями. А їх енергія проростання та схожість становили відповідно 27,31 і 32,47 для третьої фракції, 14,83 і 16,4 для четвертої фракції та 5,94 і 6,91 для п'ятої.

Одночасно з посівними властивостями, з такою ж динамікою, змінюється і вага 1000 насінин сафлору. Вона становить 29,94 г для вихідного матеріалу, 42,35 г для першого, 38,42 г для другого 20,48 г для третього, 15,41 г для четвертого і 9,27 г для п'ятого приймачів. При цьому розміри насіння змінюються несуттєво. Це дає перевагу використанню пневматичного сепаратора для сортування посівного матеріалу а не решітної насіннеочисної машини.

Література: Лабораторно-польові дослідження ефективності впливу сортування насіння за розмірами на урожайність сафлору [Текст] / М. М. Бакум, М. М. Крекот, А. Д. Михайлов, О. Б. Козій, М. М. Майборода, В. К. Пузік, О. С. Чалая, В. В. Безпалько, О. В. Панкова, В. О. Гробов // Інженерія природокористування. - 2020. - Вип. 3 (17). - С. 35-40.